

คู่มือ ผลประโยชน์ทับซ้อน

การจัดการกับผลประโยชน์ทับซ้อนอันแรก คือ การปรับกระบวนการทางความคิด (Mind Set)

การปรับกระบวนการทางความคิด (Mind Set) การขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม หรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest)

คิดแบบฐาน 10 (Analog)

ระดับของผิดถึงถูก

ผิด 0...1...2...3...4...5...6...7...8...9
ถูก

ไม่สามารถแยกประโยชน์ส่วนตนออกจากประโยชน์ส่วนรวมได้

ใช้น้ำปะปาหลวงล้างรถส่วนตัว

นำรถยนต์หลวงมาใช้ในธุระส่วนตัว

รับของขวัญจากผู้มาติดต่อราชการ

คิดแบบฐาน 2 (Digital)

คิดแยกแยะ ถูก-ผิด

0 เท่ากับ ไม่ใช่/ผิด
1 เท่ากับ ใช่/ถูก

แยกประโยชน์ส่วนตนออกจากประโยชน์ส่วนรวมได้

ไม่ใช้น้ำปะปาหลวงล้างรถส่วนตัว

ไม่นำรถยนต์หลวงมาใช้ในธุระส่วนตัว

ไม่รับของขวัญจากผู้มาติดต่อราชการ

จุดเสี่ยงของผลประโยชน์ทับซ้อน

1. การปฏิสัมพันธ์กับภาคเอกชน

2. การทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้าง

3. การตรวจตราเพื่อควบคุมคุณภาพ
มาตรฐานของการทำงานหรือ
อุปกรณ์

4. การอนุมัติ/อนุญาต การออก
ใบอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพ

5. การกระจายงบประมาณ

6. การปรับการลงโทษ

7. การให้เงินหรือสิ่งของช่วยเหลือผู้
เดือดร้อน การตัดสินข้อพิพาท

8. การรับของขวัญของกำนัลจากผู้
ที่มาติดต่ออันเกี่ยวข้องในการปฏิบัติ
หน้าที่

หลักการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

1. ปกป้องประโยชน์สาธารณะ

การปฏิบัติหน้าที่ไม่ให้ผลประโยชน์ส่วนตัวมาแทรกซ้อน รวมถึงความเห็นและทัศนคติส่วนบุคคล มีความเป็นกลาง ไม่มีอคติ ลำเอียง

2. สนับสนุนความโปร่งใสและความพร้อมรับผิด

เปิดโอกาสให้ตรวจสอบ หรือการเปิดเผยผลประโยชน์ส่วนตัว หรือความสัมพันธ์ที่อาจมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่

3. ส่งเสริมความรับผิดชอบส่วนบุคคล และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง

การปฏิบัติตนที่ยึดหลักคุณธรรมและความเป็นมืออาชีพของเจ้าหน้าที่ในการหลีกเลี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อนโดยเฉพาะผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่าง

4. สร้างวัฒนธรรมองค์กร

สร้างสภาพแวดล้อมสนับสนุนการหลีกเลี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อน และสร้างวัฒนธรรมแห่งความซื่อสัตย์

NIA ต่อด้านผลประโยชน์กับช้อน

ชาว NIA จัดการกับการไม่ให้เกิดผลประโยชน์กับช้อน ได้!! ง่ายนิดเดียว

เราควรรับหรือไม่

ถ้าเป็นการให้เงิน ท่านจะต้อง
ปฏิเสธ ไม่ว่าจะเป็โอกาสใดๆ

การถูกเสนอสิ่งใดๆ
นอกเหนือจากเงิน ต้อง
คำนึงถึงเหตุผล ดังนี้

ถ้าท่านทำงานอยู่ในกลุ่มเสี่ยง
ท่านต้องปฏิบัติตามนโยบาย
และหลักจริยธรรมมากกว่า
บุคคลอื่น

ทำไมเขาจึงเสนอให้

ผลประโยชน์ที่จะส่งผลต่อการ
ทำงานในอนาคต

ไม่ว่าของขวัญและหรือผลประโยชน์นั้น จะมี
ค่าเพียงเล็กน้อยก็ไม่ควรรับ เพราะก่อให้เกิด
ความรู้สึกผูกพัน หรือพันระกับผู้ให้

เราต้องรายงานหรือไม่

การรายงานการรับของขวัญหรือผลประโยชน์ ตัดสินจาก
หลักการต่อไปนี้

ธรรมชาติของผู้ให้

โดยพิจารณาตามกฎหมาย
กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง หรือ
นโยบายของหน่วยงาน

บทบาทหน้าที่ของ ท่านในองค์กร

งานตรวจสอบ

งานจัดซื้อจัดจ้าง

ผู้อนุมัติโครงการ

แนวพิจารณาในทางปฏิบัติ

ของขวัญหรือผลประโยชน์ที่ได้รับ มีค่าน้อยกว่า 3000 บาท ไม่ต้องรายงานและอาจเก็บเป็นของตนเองได้

ของขวัญหรือผลประโยชน์ที่ได้รับ มีค่ามากกว่า 3000 บาท ต้องรายงานหน่วยงานและลงทะเบียนไว้

ในปีงบประมาณใดๆ คุณค่ารวมของของขวัญ และหรือผลประโยชน์ที่ได้รับจากผู้ให้คนเดียวกัน กลุ่มเดียวกัน รวมกันทั้งปีมากกว่า 3000 ต้องรายงานของขวัญหรือผลประโยชน์แต่ละอย่างที่ได้รับ

ของขวัญหรือผลประโยชน์ที่มีค่าทางการตลาด ระหว่าง 3000 – 15000 บาท และเจ้าหน้าที่ที่มีความจำเป็นต้องรับในองค์กร โดยหัวหน้าส่วนราชการพิจารณาตัดสินตามเหมาะสม

ของขวัญหรือผลประโยชน์ที่มีค่าทางการตลาดมากกว่า 15000 บาท ให้ส่งมอบเป็นทรัพย์สินขององค์กร เพื่อใช้ประโยชน์สาธารณะ และหรือตามความเหมาะสม

ของขวัญทั้งหมดที่มีค่าวัฒนธรรมหรือประวัติศาสตร์ เช่น งานศิลปะ พระพุทธรูปเครื่องประดับโบราณ ต้องเป็นทรัพย์สินขององค์กร

ของขวัญและหรือประโยชน์ใดๆ ที่ได้รับเพื่อเป็นการขอบคุณจากผู้รับบริการ (ประชาชน องค์กรเอกชน) ที่ได้อย่างสม่ำเสมอ บ่อยครั้งอาจทำให้เกิดข้อสงสัย ควรปฏิเสธการรับ

เงินสดหรือสิ่งใดๆ ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินได้ เช่น หุ้น พันธบัตร ลีดเตอร์รี่ ต้องปฏิเสธไม่รับไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใดๆ

กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อน

1. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 100, 103 และ 103/1 กำหนดเรื่องการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนร่วมไว้ เพื่อลดระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทย

2. ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2543

3. ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

ส่วนคำปรารภ ได้กล่าวถึง
ค่านิยมหลักของมาตรฐาน
จริยธรรมสำหรับผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมืองและ
เจ้าหน้าที่ของรัฐ 9 ประการ
ของสำนักงานผู้ตรวจการ
แผ่นดิน 9 ข้อ

หมวด 2 ข้อ 5 ให้ข้าราชการต้องแยก
เรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่
และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมขง
ประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน

หมวด 2 ข้อ 6 ให้
ข้าราชการต้องละเว้นจาก
การแสวงหาประโยชน์ที่มี
ชอบโดยอาศัยตำแหน่ง
หน้าที่และไม่กระทำการอัน
เป็นการขัดกันระหว่าง
ประโยชน์ส่วนตนและ
ประโยชน์ส่วนรวม

4. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไรของ
หน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2544

5. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไรของ
หน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่
2) พ.ศ. 2549

6. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับ
ของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2544